

SLOVENIJA LETA 2030

Pozvonilo je. Martin je trznil in pritisnil tipko na zaslonu miznega računalnika. Spet napačna številka. Zavzdihnil je, pritisnil drugo tipko in se vrgel nazaj na stol. Že cel dan je živčno čepel v svoji pisarni in brskal po predalih, srebal kavo in pogledoval na ekran. Na mizi je imel še cel kup papirjev, ki bi jih moral urediti, in njegova tajnica mu jih je vsako uro prinesla še več. Vsakič je pogledal čez steklena vrata k njej in njenim gladkim, dolgim nogam, nato h kupu papirja in naposled še na zaslon iz tekočih kristalov. En sam klic bo spremenil vse.

Pozvonilo je. Nastja se je prebudila. Zamežikala je proti žarku sonca, ki je prihajal skozi špranjo gnilega lesa. Najprej sploh ni vedela, kje je. Počasi se je vstala in se ob steni dotipala do vrat. »Kdo je?« je zaspano vprašala. »Gospa, takoj odprite!« Nastja je odskočila in padla po tleh. Srce ji je začelo hitreje biti. Ritensko se je odmikala od vrat, dokler se ni zaletela v pograd. Z njega je visela roka. Moški zunaj je začel močno butati po vratih. Zdaj se je predramila tudi roka. Nastja je skočila pokonci in se dotipala do rame ter jo stresla. »Dunja! Dunja, daj zbudi se! Dunja!« »Ka težiš ...« Dunja je počasi dvignila glavo. Nastja se je sklonila k njej in zašepetala: »On je.«

Martin je stopil k oknu. Rad je gledal skozi okno svoje pisarne in opazoval ljudi, ki so hiteli drug mimo drugega, brez pozdrava, brez srca. Spogledali so se le, če so naročili kosilo pri 'Hitrem Kitajcu' ali pa se zaleteli. Tudi to se zgodi, čeprav so motomobili veliko varnejši od starih avtomobilov. Vse skupaj se mu je zdelo čudno. Slovencem se nikoli ni dosti mudilo, na lepem pa se obnašamo, kot da smo v Ameriki. Ni mu bilo popolnoma jasno, ali je to le zaradi staranja ali pa se Slovenija res spreminja – modernizira, urbanizira. No, vsaj Ljubljana se je precej spremenila. In tudi druga mesta so se. Tiste redke zaplate gozda, ki so še ostale, so varovane s strani naravovarstvenikov, vendar počasi izgubljajo boj. Morje pa je tako ali tako že zasmrajeno. Vstal se je, zleknil v naslanjač in v roki vrtel kemični svinčnik. Že, ko je bil on majhen, je imel vsak svoj računalnik. Danes internet in politika nadzorujeta vse. Zdravstvo, šolstvo, gospodarstvo, infrastrukturo, zasebnost ... Vzel je bombon iz skodelice na mizi. Danes so pomembni le še visoki sloji ... V sosednjem prostoru ga je njegova tajnica Tatjana z enim očesom budno opazovala. Ta teden Petkovš ne dela ničesar drugega več kot čaka in se živčno preseda iz kota v kot. Zavzdihnila je, popravila očala za 3-D projekcijo in nadaljevala z delom. Velikokrat, ko se pripelje domov in jo boli križ od celodnevnega posedanja po cenениh kitajskih stoli, si želi, da bi živela v koži njenega strica. On je sicer nezaposlen, a zato toliko bolj srečen ...

Moški pred vrati je odšel. Očitno se ni imel časa ukvarjati s kupom revnih deklet. Nastji in Dunji se je iz pljuč izvil vzdih olajšanja. Presneti inkasant hoče obdavčiti zemljo in jih lovi že lep čas. Nekaj časa sta obe srepo gledali v temo, v strop. Nato je Nastja vstala in previdno odprla vrata. Opoldansko sonce jo je zaslepilo. Zakrila si je oči in pazljivo poškilila naokoli. Možakarja ni bilo videti. Nato je na široko odprla stara škripajoča vrata. Svetloba je oblila notranjost hiške, in stanovanke so se začele prebujati. Nastja se je obrnila. Vsak dan je videla isti prizor. Vsak dan se je zasmilila sami sebi in bedi, v kateri živijo ona in njene sostanovanke. Pred nekaj časa so se zatekle v tole malo leseno kolibo. Kmalu so spoznale, da bo treba precej dela, da bojo sploh lahko živele v njej. Les je trohnel in na mnogih mestih že odpadel. Špranje so za silo zabile z deskami, a se ob vsakem nalivu odtrga nov kos lesa. Poleg tega pa se morajo spopadati še z drugimi težavami; pozno jeseni in pozimi z mrazom, poleti pa z muhami, mravljami, ščurki in celo podganami. Najhuje pa je služiti denar za hrano. Nastja se je predramila iz zamišljenosti. Čas je, da gredo na delo. Čas je za beračenje.

Tatjana je tolkla po tipkovnici in premetavala papirje, ko je mimo nje odvihral Petkovš. Rekel je, da gre samo hitro na svež zrak. Črnka je skomignila z rameni in se posvetila delu. Petkovš je planil ven iz stolpnice. Ni se mu več ljubilo posedati in čakati na en sam klic. S seboj je vzel E-phone – majhen telefon, ki si ga preprosto zatakneš v uho. Sprehajal se je po ulicah Nove Ljubljane in urejal nekaj stvari na dlančniku. Za sestanek direktorja banke je bilo treba pripraviti veliko stvari. Če mu bo uspelo dobiti službo, jasno. Vendar je bil prepričan, da mu bo uspelo. Niti za trenutek ni podvomil vase. Vloga je bila popolna. Podatke je našel na najrazličnejše načine: internet, potovanja, podkupovanja ... Ker pa bo dobil novo službo, je bilo treba prirediti tudi zabavo. Pritisnil je na tipko na E-phonu in počakal, da se je oglasila tajnica. »Potrjujem rezervacijo za datum prvi peti dva-nič-trideset.« Nato je prekinil. Mehanske tajnice so prepoznale glas in samodejno potrdile rezervacije in termine v računalniku. Kako preprosto je danes vse. Veliko preveč preprosto ... Martin je dvignil pogled. Obšla ga je zla slutnja. E-phone je zazvonil. Zakaj je upal, da bo tudi tokrat le napačna številka, ni vedel ...

Nastja in njene prijateljice so hodile po ozkih stranskih ulicah Nove Ljubljane. Beračev je bilo včasih več. Danes je čedalje več zadovoljnih ljudi, a zato morajo nesrečni plačati toliko višjo ceno. Človek je ustvaril novo družbo. Družbo, ki ga priganja in od njega zahteva več. Nastja se je zdramila iz misli, ki jih je premlevala dan za dnem. Ljubljana je bila ponekod čista kot solza, zato pa so se drugod vsepovsod valjale vreče smeti. Nekatero ulice so bile celo zaprte z njimi. Prišli so v predmestje. Sem je rada hodila. Ljudje so bili veliko bolj sproščeni. Ni bilo politikov, bankirjev, poslovnežev, le preprosti ljudje. Ljudje, ki se zavedajo, da si je bolj vzeti čas in se nasmejati kot pa ga loviti za rep, da nimamo niti časa razmišljati. Sprehajala se je med stojnicami in malo zaostala za skupino. Videla je preproste ljudi. Tiste, ki so imeli malo več in tiste, ki so imeli malo manj premoženja. Vmes so bili tudi nezaposleni in celo poslovneži. Vsi so bili srečni. Nastja se je ustavila. Globoko je vdihnila z dobro voljo prežet zrak. Slovenija se je spremenila. Družba se je razdelila. Vendar se preprosti ljudje gotovo niso spremenili. Slovenci so ostali Slovenci, ponosen in razigran narod!

»Nastja, pohiti!« so jo priganjale prijateljice. Nastja jih je pogledala in stekla za njimi. Še vedno je opazovala ljudi. Vendar se ji je pogled ustavil na enem samem človeku. Moški je jokal. Pri sebi je imel polno drage opreme. Upočasnila je korak in se zamislila. Gotovo ima veliko denarja. Tudi ona si ga želi, kljub temu, da se nad njenim življenjem ne pritožuje. Njuna pogleda sta se srečala. Nastja mu je z očmi sporočila: »Blagor ti. Kaj je boljšega kot poln hladilnik?«

Martin je metal telefon ob tla. Solze so mu v potokih tekle dol po licih. Tresel se je. Zavedel se je svoje šibkosti. S pogledom je preletel stojnice. Videl je neko deklico v strganih, umazanih oblačilih, ki se je sprehajala z drugimi deklicami. Njuna pogleda sta se srečala. Martin ji je z očmi sporočil: »Blagor ti. Kaj je boljšega kot dober prijatelj?«